PROCEDURA PRZYGOTOWANIA I REAGOWANIA, W SZKOLE I ODDZIALE PRZEDSZKOLNYM PO OTRZYMANIU KOMUNIKATU O ZAGROŻENIU Z POWIETRZA, OGŁOSZENIU ALARMU I JEGO ODWOŁANIU

Cel i zakres procedury

ZASADY OGÓLNE

Bezpiecznie przemieścić osoby do wyznaczonych miejsc i utrzymać opiekę

- Dwie fazy: przygotowanie budynku i personelu oraz reagowanie na zagrożenie.
- Instrukcję dostosowuje się do warunków placówki i potrzeb obecnych osób.
- Komunikaty właściwych organów i polecenia służb mają pierwszeństwo.

Podstawowa zasada: pozostanie w budynku

ZASADY OGÓLNE

1. Po alarmie dotyczącym zagrożenia z powietrza zasadą jest schronienie w budynku szkoły.
2. Nie planuje się przechodzenia przez otwartą przestrzeń do odległego miejsca.
3. Opuszczenie zagrożonego budynku wymaga bezpiecznego rozwiązania wskazanego przez właściwy organ lub służby.
4. Warunki wykorzystania ewentualnego miejsca zastępczego w innym obiekcie ustala się wcześniej.

Podział obowiązków

ORGANIZACJA

Dyrektor i koordynacja

- Uruchamia procedury i kontakt z organami.
- Wyznacza role, zastępców i dyżury.
- Wyznacza kto odbiera, zapisuje i przekazuje komunikaty.
- Wyznacza osoby odpowiedzialne za przekazywanie meldunków i informacji dla rodziców.

Nauczyciele i personel

- Prowadzą grupy do wyznaczonych miejsc schronienia.
- Sprawdzają obecności i meldują stan klas.
- Kierują ruchem w częściach wspólnych.
- Udzielają pierwszej pomocy i wsparcia osób wymagających pomocy.

Przygotowanie personelu oraz dzieci

ORGANIZACJA

1. Każdy pracownik zna swoje zadanie, zastępstwo, trasę i miejsce schronienia.
2. Dzieci uczą się jednego sygnału, spokojnego przemieszczania, pozostawiania rzeczy i osłaniania głowy.
3. Dzieci pozostają pod opieką pracowników – nie szukają rodziców ani rodzeństwa.

Rodzice, wyjścia i dowóz

1. Rodzice są poinformowani, że podczas alarmu nie przyjeżdżają po dzieci ani nie blokują dojazdu służb.
2. Placówka przekazuje komunikaty zbiorcze i wskazuje warunki późniejszego odbioru.
3. Przed wyjściem poza szkołę, nauczyciel zna najbliższe miejsce schronienia, ma listę grupy i łączność.
4. W sytuacji ostrzeżenia o ataku z powietrza nie rozpoczyna się wyjść.
5. **Pojazd nie jest miejscem schronienia.**

Rozpoznanie zagrożenia

ALARMY

Skąd pochodzi ostrzeżenie?

- Alert RCB i Regionalny System Ostrzegania.
- Syreny i publiczne systemy nagłośnienia.
- Radio, telewizja, urzędowe strony i serwisy służb.
- Cyfrowe ostrzeżenia publiczne.

Jak odczytać sygnał?

- Ogłoszenie: modulowany dźwięk syreny przez 3 minuty. **W szkole długi dzwonek ok. 20 sek.**
- Odwołanie: ciągły dźwięk syreny przez 3 minuty.
- Możliwa trzykrotna zapowiedź słowna.
- Ustanie dźwięku alarmowego nie jest jego odwołaniem.

Alert RCB: trzy stopnie komunikatów

ALARMY

1. CZUJNOŚĆ – monitorowanie informacji, sprawdzenie łączności i gotowości personelu.
2. GOTOWOŚĆ – wykonanie zaleceń, przygotowanie przemieszczenia i ewentualne wstrzymanie wyjść.
3. ALARM – niezwłoczne uruchomienie procedury przy jednoznacznym, autentycznym komunikacie.
4. Najważniejsze są konkretne polecenia podane w otrzymanym komunikacie.

Uruchomienie alarmu wewnętrznego

ALARMY

„Alarm. Proszę natychmiast przejść z grupą do wyznaczonego miejsca.”

- Sygnał odmienny od alarmu pożarowego i słyszalny w całej placówce.
- W razie awarii: telefony, radiotelefony lub pracownicy przekazujący wiadomość.
- Komunikat określa działanie, miejsce, trasę lub zakaz jej użycia i potrzebę meldunku.

Pierwsze czynności nauczyciela

POSTĘPOWANIE PO ALARMIE

1. Przerwać zajęcia i polecić pozostawienie rzeczy osobistych.
2. Zabrać listę obecności, środek łączności i przygotowane produkty lecznicze.
3. Wyłączyć niebezpieczne urządzenia wyłącznie wtedy, gdy nie opóźni to schronienia.
4. Prowadzić grupę drogą wewnętrzną; nie biec, nie wracać do sal, nie korzystać z windy.
5. W miejscu docelowym natychmiast policzyć osoby i przekazać meldunek.

Dwie sytuacje podczas przemieszczania

POSTĘPOWANIE PO ALARMIE

Jeżeli droga ewakuacji jest drożna

- Droga podstawowa, a przy zagrożeniu – alternatywna.
- Pracownicy kierują ruchem na wspólnych odcinkach.
- Grupa zajmuje wcześniej przydzieloną strefę.
- Obowiązuje sprawdzenie obecności po dojściu.

Droga ewakuacji jest niedrożna, nie ma możliwości dojścia do wyznaczonego miejsca schronienia

- Oddalenie od okien i ścian zewnętrznych.
- Zajęcie niskiej pozycji i ochrona głowy oraz karku.
- Unikanie ciężkich przedmiotów, szyb i elementów wiszących.
- Pozostanie do odwołania alarmu lub polecenia służb, chyba że istnieje bezpośrednie zagrożenie.

Sytuacje szczególne

POSTĘPOWANIE PO ALARMIE

1. Osoba poza grupą kieruje się do najbliższego wskazanego miejsca i zgłasza to pracownikowi.
2. Podczas przerwy, posiłku czy WF, uczniowie nie wracają po rzeczy ani do szatni.
3. Grupa na terenie placówki wraca najkrótszą bezpieczną drogą do budynku.
4. Wycieczka szuka lokalnego miejsca schronienia, bez powrotu przez zagrożony teren.

Meldunek po dotarciu do miejsca schronienia

POBYT W SCHRONIENIU

1. Nauczyciel porównuje stan grupy z rzeczywistą listą obecności.
2. Podaje grupę, miejsce, liczbę uczniów i pracowników, osoby z innych grup oraz godzinę.
3. Zgłasza poszkodowanych, pilne potrzeby i osoby, których miejsca pobytu nie ustalono.
4. Po każdym kolejnym przemieszczeniu ponawia sprawdzenie obecności.
5. **Nie wysyła dzieci ani uczniów na poszukiwanie brakujących osób.**

Zasady pobytu w miejscu schronienia

POBYT W SCHRONIENIU

1. Zachować drożność przejść, wyjść i dojścia do punktu pierwszej pomocy.
2. Ograniczyć otwieranie okien i drzwi; wentylację obsługiwać zgodnie z charakterem zagrożenia.
3. Oszczędzać baterie, zapewniać dostęp do wody, leków i zaplecza sanitarnego.
4. Zapewnić spokojne zajęcia i obserwować stan dzieci oraz uczniów.
5. Nie publikować wrażliwych danych ani dokładnego rozmieszczenia grup i służb.

Pierwsza pomoc

POBYT W SCHRONIENIU

Bezpieczeństwo ratownika i poszkodowanego jest pierwsze

- Wezwać pomoc pod numerem 112 i wykonywać wskazówki dyspozytora.
- Działać w granicach umiejętności; odnotować czas, czynności i podane produkty lecznicze.
- Przekazać informacje zespołowi ratownictwa medycznego.

Uszkodzenia i zagrożenia wtórne

ZAGROŻENIA

Wybuch / uszkodzenie budynku

- Nisko, osłonić głowę i kark.
- Sprawdzić obrażenia, dym, ogień, gaz i konstrukcję.
- Gdy pobyt jest niebezpieczny, przemieścić się bezpieczną trasą.
- Jeśli brak wyjścia – przekazać służbom dokładną lokalizację.

Pożar / dym / gaz

- Opuścić bezpośrednio zagrożone pomieszczenie.
- Nie wybierać drogi przez pożar lub zadymienie.
- Przy zapachu gazu nie używać przełączników ani płomienia.
- Zgłosić zdarzenie pod numerem 112.

Skażenie, podejrzane przedmioty i awarie

ZAGROŻENIA

1. Przy skażeniu postępować według komunikatu; zamykać okna i regulować wentylację tylko zgodnie z zaleceniem i zagrożeniem.
2. Nie dotykać szczątków, niewybuchów i podejrzanych obiektów; oddalić grupę i zgłosić na 112.
3. Przy zaniku energii uruchomić oświetlenie i alarmowanie zastępcze.
4. Jeżeli brak mediów uniemożliwia bezpieczny pobyt, poinformować właściwe organy i postępować zgodnie z decyzją służb.

Komunikacja z rodzicami

ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ

1. Komunikaty wysyła wskazana osoba – zazwyczaj po schronieniu i przeliczeniu grup.
2. Przekazuje się informacje potwierdzone, bez ujawniania danych wrażliwych.
3. Wykorzystuje się wcześniej uzgodnione kanały: SMS, e-dziennik lub stronę placówki.
4. Rodziców informuje się, by nie przyjeżdżali i nie telefonowali do nauczycieli prowadzących grupy.
5. W razie obrażeń albo nieustalonego miejsca pobytu dziecka rodzica zawiadamia się niezwłocznie, o ile nie utrudnia to ratowania.

Odwołanie alarmu i odbiór dzieci

ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ

1. Potwierdzić odwołanie w urzędowym źródle i zapisać godzinę oraz podstawę decyzji.
2. Sprawdzić możliwość bezpiecznego przejścia: dym, gaz, szkło, przewody, uszkodzenia.
3. Wypuszczać grupy kolejno i ponownie kontrolować obecność.
4. Dzieci przekazać osobom uprawnionym, po weryfikacji tożsamości i odnotowaniu odbioru.
5. Samo odwołanie alarmu nie przesądza o bezpieczeństwie uszkodzonego budynku.

Dodatkowe zasady zależne od placówki

SZKOŁA I ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE

Szkoła

- Za uczniów odpowiada nauczyciel prowadzący lub dyżurujący.
- Dla uczniów ze szczególnymi potrzebami ustala się opiekuna, zastępcę, sprzęt i trasę.
- Nie zakłada się używania windy.
- Uczeń w drodze szuka najbliższej trwałej osłony, nie idzie przez zagrożony teren.

Oddział przedszkolny

- Prowadzący oraz pracownik zamykający grupę.
- Dzieci idą parami lub z liną spacerową, jeśli to wyćwiczono.
- Dla dzieci niechodzących zapewnić bezpieczny sprzęt transportowy.

Czego nie wolno robić

ZAKAZY

1. Wyprowadzać grupę na otwartą przestrzeń do odległego schronienia po alarmie.
2. Zwlekać z reakcją lub przekraczać potwierdzoną pojemność.
3. Wydawać dzieci rodzicom podczas alarmu.
4. Wysyłać uczniów na poszukiwanie innych osób.
5. Wchodzić w strefę pożaru, gazu, zawalenia; dotykać podejrzanych przedmiotów.
6. Uznawać uszkodzony budynek za bezpieczny tylko dlatego, że odwołano alarm.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY

1. Przygotuj miejsce i personel przed alarmem.
2. Po alarmie schroń osoby wewnątrz budynku.
3. Sprawdź obecność i utrzymuj opiekę.
4. Wykonuj komunikaty organów i polecenia służb.
5. Po zagrożeniu sprawdź bezpieczeństwo i wyciągnij wnioski.